Oświadczenie złożone
przez senatora Aleksandra Szweda
na 37. posiedzeniu Senatu
w dniu 25 czerwca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska, do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski, do ministra finansów Andrzeja Domańskiego oraz do minister zdrowia Izabeli Leszczyny

Szanowny Panie Premierze! Szanowni Państwo Ministrowie!

Na moje ręce wpłynął apel Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju, wyrażony w uchwale nr 4/38/2025 z dnia 23 kwietnia 2025 r., dotyczący podjęcia pilnych działań legislacyjnych na rzecz zwiększenia dochodów gmin uzdrowiskowych w Polsce.

Gminy uzdrowiskowe, takie jak Polanica-Zdrój, Duszniki-Zdrój, Kudowa-Zdrój czy dotknięta ostatnią powodzią gmina uzdrowiskowa Lądek-Zdrój, pełnią unikalną i niezwykle ważną funkcję w systemie ochrony zdrowia, turystyki leczniczej oraz w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Stanowią one istotny element dziedzictwa narodowego i dobra publicznego, a jednocześnie muszą spełniać szczególne normy środowiskowe i urbanistyczne. Utrzymanie walorów leczniczych i infrastruktury uzdrowiskowej wiąże się z dodatkowymi rygorami i znacznymi kosztami, które obciążają budżety lokalnych samorządów w stopniu nieporównywalnym z innymi gminami.

Samorządowcy, ale również mieszkańcy, wskazują, że obecne mechanizmy finansowania gmin uzdrowiskowych są niewystarczające, co hamuje ich rozwój, ogranicza możliwości inwestycyjne i utrudnia realizację kluczowych zadań publicznych. Dochody tych gmin, często generowane przez aktywność uzdrowiskową, nie są proporcjonalne do ponoszonych wydatków i wysiłków wkładanych w utrzymanie oraz rozwój tych strategicznych dla zdrowia publicznego obszarów.

Wobec tego zwracam się do pana premiera i państwa ministrów z prośbą o pilne zajęcie się przedstawionymi postulatami oraz udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jakie konkretne kroki legislacyjne lub wykonawcze zamierza podjąć rząd Rzeczypospolitej Polskiej w celu zwiększenia udziału gmin uzdrowiskowych w dochodach publicznych, w szczególności z podatków PIT i CIT, zgodnie z sugestią zawartą w art. 167 konstytucji oraz apelami samorządów uzdrowiskowych?

2. Czy Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Zdrowia rozważają utworzenie specjalnego mechanizmu finansowego, np. funduszu wsparcia dla gmin uzdrowiskowych, który zapewniłby dodatkowe środki na inwestycje prozdrowotne, modernizację uzdrowisk oraz ochronę środowiska, w tym na realizację zobowiązań wynikających z konieczności utrzymania walorów klimatycznych i środowiskowych?

3. Czy planowane jest wprowadzenie stosownych ulg podatkowych lub innych form zachęty dla przedsiębiorców i firm działających w gminach uzdrowiskowych, w szczególności z sektora turystyki zdrowotnej, sanatoriów i usług prozdrowotnych, które przyczynią się do rozwoju lokalnej gospodarki i wzrostu zatrudnienia?

4. Jakie działania systemowe zamierza podjąć rząd, aby w perspektywie długoterminowej zapewnić stabilne warunki funkcjonowania i rozwoju gmin uzdrowiskowych, z uwzględnieniem ich specyficznej roli i ponoszonych kosztów, tak aby system rozliczania zadań publicznych był sprawiedliwy społecznie i umożliwiał równy rozwój gmin?

Aleksander Szwed